

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІНФОРМАТИКА, МАТЕМАТИКА,
АВТОМАТИКА

ІМА :: 2016

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 18–22 квітня 2016 року)

Суми
Сумський державний університет
2016

Мінімаксне керування лінійними об'єктами з розподіленими параметрами в умовах невизначеності

Лобок О.П., *доцент*; Гончаренко Б.М., *професор*;

Савицька Н.М., *доцент*; Івашук В.В., *доцент*

Національний університет харчових технологій, м. Київ

Для забезпечення високої якості систем регулювання використовують найбільш точні математичні моделі об'єктів керування, які враховують крім часової, ще й просторові координати, які розподілені за часом. При цьому розглянуті задачі побудови регуляторів для класу систем з розподіленими параметрами, що функціонують в умовах неповної спостережності координат, знайдений конструктивний розв'язок задачі синтезу мінімаксного граничного розподіленого й точкового керування, а також алгоритми визначення кількості й оптимального налаштування точкових регуляторів. Задачі мінімаксного керування для систем із зосередженими параметрами, що функціонують в умовах невизначеності, загально відомі. На основі методів теорії збурень, одержаний розв'язок цих задач для систем із розподіленими параметрами з більш загальними функціоналами вартості, а також проведений подальший розвиток теорії мінімаксного керування стосовно систем з розподіленими параметрами. Задачі синтезу оптимального керування системами, що розглядаються для умов функціонування з частково невизначеною інформацією для чого описуються узагальненими рівняннями в частинних похідних параболічного типу. Керування має вигляд зворотного зв'язку від спостережуваних координат, для реалізації якого необхідно розв'язати інтегро-диференціальне рівняння типу Ріккати. Окремо побудовані розподілені та зосереджені граничні регулятори, а також отримано рекурентний алгоритм визначення оптимального керування стосовно зміни числа спостережень.

Якщо стан системи описується функцією $\varphi(x, t)$, яка задовольняє рівняння

$$\int_0^T \langle \varphi(t), W^*(t)\eta(t) \rangle dt = \int_0^T b(t; u(t), \eta(t)) dt + m(f, \eta(0)) \quad \forall \eta(t) \in \Phi_T, \quad (1)$$

де $W(t) = \partial/\partial t - A(t)$; $m(f, \eta(0))$, $b(t; u(t), \eta(t))$ – неперервні білінійні форми; Φ_T – простір “пробних” функцій $\eta(t)$ виду $\Phi_T = \left\{ \eta : \eta \in H^{2,1}(Q_T), \eta|_{S_T} = 0; \eta(x, T) = 0, x \in \Omega \right\}$; $u \in U$ – функції керування ($U = L_2(S_T)$ – для розподіленого граничного керування, $U = L_2(S_T; R^N)$ – для керування зосередженого); $f \in L_2(\Omega)$ – невідомі функції, що належать до області

$$S_f = \{ f : f \in L_2(\Omega), h(f, f) \leq 1 \}, \quad (2)$$

де $h(f, f)$ – симетрична додатно визначена квадратична форма; і якщо при деякій реалізації зовнішніх збурень $f \in S_f$ відбуваються наступні виміри стану системи (1)

$$z_i(t) = l_i(t; \varphi(t)) = \langle l_i(t), \varphi(t) \rangle, \quad z_i(t) \in L_2(0, T), \quad i = 1, 2, \dots, k, \quad (3)$$

то керування $u(t)$ знаходиться у вигляді лінійного зворотного зв’язку від спостережуваних сигналів $z(t) = [z_1(t), z_2(t), \dots, z_k(t)]^T$, тобто у вигляді

$$u(t) = R(t)z(t), \quad R(t) \in L(L_2(0, T; R^k), U), \quad (4)$$

яке на розв’язках рівняння (1) мінімізує наступний функціонал

$$I(u) = \sup_{f \in S_f} \left[q(\varphi(T), \varphi(T)) + \int_0^T (p(t; \varphi(t), \varphi(t)) + d(t; u(t), u(t))) dt \right]. \quad (5)$$